Aan de leden

Datum
10 maart 2022
Kenmerk
POM/U202200199
Lbr. 22/014
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ledenbrief Omgevingswet

Geachte leden van college en gemeenteraad,

De datum voor inwerkingtreding van de Omgevingswet is vastgesteld op 1 januari 2023. De VNG, het IPO, de Unie van Waterschappen en het rijk hebben, na gesprekken met alle betrokken stakeholders, gezamenlijk voor deze nieuwe datum gekozen. Het besluit is bekrachtigd in het Bestuurlijk Overleg met minister De Jonge voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening op 24 februari jl. In deze ledenbrief informeren wij u wat de afwegingen zijn geweest, hoe u de komende maanden verder kunt gaan met de voorbereidingen en komen de onderwerpen financiën en serviceketen aan bod.

Verantwoorde invoering

Tijdens het Bestuurlijk Overleg op 27 januari jl. zijn alle signalen en aandachtspunten aan de orde gesteld en kwam naar voren dat er meer tijd nodig is om verder te werken aan de stabiliteit van de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, het DSO-lv. Zodat op basis van een stabiel en functionerend stelsel, goed kan worden geoefend en de nieuwe manier van werken kan worden ingeregeld. Daarbij vinden alle partijen het van groot belang dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven niet in het geding komt en dat gebiedsontwikkeling doorgang kan vinden. Met de keuze voor 1 januari 2023 ontstaat de duidelijkheid over het moment van inwerkingtreding die nodig is voor de uitvoeringspraktijk.

2 startopties

Voorafgaand aan het Bestuurlijk Overleg op 24 februari 2022 hebben de VNG, de andere koepels en het programma Aan de slag met de Omgevingswet een zorgvuldig traject doorlopen. In gemeentelijk verband hebben overleggen plaatsgevonden met onder meer de programmamanagers Omgevingswet van de G6 en G40 gemeenten, de M50 en K80, de leden van het Netwerk Managers Omgevingswet (NMO), en de leden van de Taskforce Omgevingswet.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Gezamenlijk hebben we verkend of 1 oktober 2022 of 1 januari 2023 de beste datum is waarop de wet verantwoord inwerking zal treden. Al snel bleek dat op basis van de stand van zaken in de uitvoeringspraktijk, rapporten, de planning van DSO-lv en de gesprekken met de softwareleveranciers de datum van 1 januari 2023 voldoende tijd biedt voor bevoegde gezagen om een halfjaar te oefenen en in te regelen om het stelsel werkend te krijgen. Naast de oefentijd hebben ook andere argumenten de doorslag gegeven. Zo is 1 januari een logisch moment in relatie tot de begrotingscyclus en de toewijzing van capaciteit.

Aangescherpte planning voor 2022
In de afgelopen weken zijn er constructieve gesprekken gevoerd met de softwareleveranciers, de stedenbouwkundige bureaus en de bevoegde gezagen. We hebben nu scherper in beeld hoe we het DSO-lv en de keten robuuster kunnen maken en wanneer de plansoftware beschikbaar kan komen. Al die onderdelen die noodzakelijk zijn om goed te kunnen oefenen met de keten.
Deze nieuwe inzichten hebben geleid tot een aangescherpte planning. Een planning die gebaseerd is op de nog op te leveren DSO-lv functionaliteiten en het intensief testen van de DSO-keten voordat de stabiliseringsperiode ingaat. En die duidelijk maakt welke tijdelijke alternatieve maatregelen en workarounds we moeten gaan inzetten.

Serviceketen
Samen met de bestuurlijke partners heeft de VNG afspraken gemaakt over het versterken van de serviceketen en het inrichten van het calamiteitenmanagement. Hiermee zorgen we voor een verhoogde dijkbewaking zodat we voor, tijdens en na de inwerkingtreding paraat staan om bevoegde gezagen en andere ketenpartners zo goed mogelijk te ondersteunen bij zaken die zich voor kunnen doen.

Financiële compensatie
Het is goed dat de €150 miljoen die in het regeerakkoord wordt genoemd, inmiddels ook daadwerkelijk is gereserveerd om gemeenten te compenseren voor de kosten van de invoering van de Omgevingswet. Dit bedrag, uit te keren via de meicirculaire, geeft gemeenten meer financiële ruimte om de implementatie en de transitie na inwerkingtreding voortvarend ter hand te nemen. De VNG blijft met de minister in gesprek over de invoeringskosten van de Omgevingswet op de langere termijn en de terugverdientijd van het stelsel. Hierop komen we terug zodra daarover meer te melden is.

Focus op inregelen en oefenen in de komende maanden
De extra maanden tot aan de invoering van de Omgevingswet geeft gemeenten meer tijd en ruimte voor het oefenen en het inregelen van het stelsel. De VNG biedt een groot aanbod aan van praktijkvoorbeelden, webinars en webcolleges, podcasts, en werkplaatsen om de planvormings- en vergunningenketen in het DSO te doorlopen.

Ontwikkelen en monitoren ook na inwerkingtreding
Het werk is met het bepalen van de datum van 1 januari 2023 zeker niet afgerond. De invoering van de Omgevingswet markeert het begin van een transitieperiode die in elk geval tot eind 2029 duurt. De invoering van de Omgevingswet met zoveel partijen en afhankelijkheden, is een complexe opgave. Het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht en het DSO worden ook na inwerkingtreding verder ontwikkeld en gemonitord om de doelen van de wet te halen en de beoogde veranderingen door te voeren. De VNG heeft het vertrouwen dat we samen met de bestuurlijke partners en met respect voor ieders rollen en verantwoordelijkheden, de stappen blijven zetten die nodig zijn om de

doelstellingen van de Omgevingswet te realiseren. Want ons vertrouwen in de doelstellingen en de samenhangende aanpak van de wet blijft onverminderd groot en dat geldt ook voor het IPO, de Unie van Waterschappen en het rijk.

Parlementaire behandeling Omgevingswet
Het ontwerp-Koninklijk Besluit (KB) met de nieuwe inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is op donderdag 24 februari jl. door de minister aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. Als het parlement akkoord gaat, zorgt het kabinet voor de voordracht van het KB aan de Koning. Na ondertekening zal daarmee de Omgevingswet definitief op 1 januari 2023 ingaan.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
De inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is gekoppeld aan de Omgevingswet. Dit betekent dat de Wkb ook op 1 januari 2023 in werking treedt. Andere wetgeving in het kader van de Omgevingswet – zoals voor bodem, geluid, natuur en grondeigendom - treedt ook op 1 januari 2023 in werking.

Meer informatie
Voor meer informatie over de Omgevingswet verwijzen wij u naar de website van de VNG. Vanzelfsprekend kunt u ook contact opnemen met uw RIO.

Wij adviseren u deze brief door te sturen in uw organisatie.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur